

سند راهبردی انتشارات بورس

چشم انداز:

تبدیل شدن به مرجع انتشار کتب مالی در سطح منطقه

ماموریت:

مجموعه‌ای پویا و مؤثر در هدایت و توسعه موضوعات مالی از طریق تولید و انتشار کتب مرتبط با هدف دستیابی به مطلوب‌ترین سطح تنوع، کیفیت و کمیت

سیاست‌ها:

حرکت بر مبنای اولویت‌های نظام مالی
ارتقاء سطح دانش و فرهنگ عمومی در حوزه مالی و سرمایه‌گذاری
حرکت در مرز دانش مالی
توسعه همکاری‌های مشترک داخلی و خارجی
استفاده از ابزارهای متنوع در حوزه نشر
توسعه سطح دسترسی به کتب مالی

اولویت‌های نشر:

۱. سرفصل‌های اولویت‌های نشر:

اولویت اول:

- حقوق در بازار سرمایه
- فناوری اطلاعات در بازار سرمایه
- مالی اسلامی
- مالی عمومی

اولویت دوم:

- حسابداری و حسابرسی در بازار سرمایه
- اقتصاد مالی
- موضوعات بین رشته‌ای مرتبط با بازار سرمایه

۲. موضوعات قابل طرح در اولویت‌های نشر انتشارات بورس:

حقوق در بازار سرمایه (اولویت اول)

الف- قوانین و مقررات مرتبط با ارکان بازار سرمایه

سند راهبردی انتشارات بورس

۱- حقوق بین الملل با گرایش به مسائل بازار سرمایه (موضوعات حقوقی بازارهای به هم پیوسته داخلی و بین المللی، (مثال - شرایط حقوقی پذیرش مشترک شرکتها در بورسهای مختلف) اثر موضوعات حقوقی درخواستهای نهادهای بین المللی بر بازار سرمایه - مثال: بررسی حقوقی بهبود شاخصهای کسب و کار بانک جهانی از طریق بازار سرمایه)، موضوعات حقوقی تعامل بورس داخلی با نهاد ناظر خارجی بازار سرمایه، نحوه تعامل شرکتهای خارجی با نهاد ناظر بازار سرمایه در ایران و کشورهای دیگر، نحوه و حدود نظارت بر بازار سرمایه توسط نهاد ناظر در ایران و دیگر کشورها. قواعد حقوقی حاکم بر پذیرش اوراق بهادار خارجی در بورس اوراق بهادار تهران، امکان سنجی و قواعد حقوقی حاکم بر پذیرش اوراق بهادار ایرانی در بورسهای خارجی، پیش نیازهای عضویت و قواعد حاکم بر سازمان بورس و اوراق بهادار در صورت عضویت در سازمان بین المللی نهادهای ناظر بازار اوراق بهادار (IOSCO)، پیشنیازهای حقوقی برای بین المللی شدن بازار سرمایه ایران،)

۲- موضوعات روز حقوقی مرتبط با ارکان بازار سرمایه (مثال - بررسی تطبیقی استقلال نهاد ناظر بازار سرمایه، بررسی مفهوم و ماهیت حقوقی تخلفات انضباطی در بازار سرمایه و حدود صلاحیت سازمان و شرکت بورس در رسیدگی به آنها؛ بررسی حقوقی ترکیب، جایگاه و وظایف شورای عالی بورس و اوراق بهادار و ارتباط آن با سایر ارکان بازار سرمایه؛ بررسی حقوقی وضعیت نظارت اداری - قضایی بر ارکان بازار سرمایه؛ بررسی کاستیهای حقوقی نظام موجود نظارتی در بازار سرمایه)

ب- قوانین و مقررات ناظر بر معاملات در بازار سرمایه

۱- بررسی ماهیت، رژیم و تبعات حقوقی معاملات در بورسها - در بورسهای اوراق بهادار، کالا و انرژی و سایر بورسهایی که احیاناً در شرف تاسیس هستند. به عنوان مثال - بررسی ماهیت و رژیم حقوقی معاملات در بورس اوراق بهادار، نقش و آثار استفاده از وکالتنامه در بورس اوراق بهادار و بورس کالا، جایگاه و نقش اتاق پایپای در معاملات بورس کالا، قواعد حقوقی حاکم بر معاملات عمده، اصول حقوقی حاکم بر معاملات بورسی، مقررات حاکم بر سرمایه گذاری به شیوه الکترونیکی در اوراق بهادار و بررسی تطبیقی آن با حقوق سایر کشورها، بررسی نحوه اعمال قواعد مربوط به خصوصی سازی و مقررات حاکم بر بازار سرمایه در واگذاری سهام شرکتها دولتی در بورس، قواعد حقوقی حاکم بر اعمال حقوقی «پس از معامله» (post- trading)، مقایسه ماهیت و آثار معامله فضولی در بازار اوراق بهادار با معامله در خارج از بازار،

۲- ابزارهای حقوقی کنترل، نظارت و داوری معاملات و سایر فعالیتها انجام شده در بورسها - (مثال: بررسی راهکارهای نظارتی جهت کنترل رفتارهای غیرعادی سرمایه گذاران در بازار اوراق بهادار؛ بررسی حقوقی موضوعات معطوف به هیات داوری موضوع قانون در مواردی نظیر: حقوقی جایگاه هیات داوری

سند راهبردی انتشارات بورس

بازار اوراق بهادار در نظام قضایی ایران و مقایسه آن با نهادهای حل و فصل اختلافات در بازارهای سرمایه سایر کشورها؛ بررسی حقوقی قطعی و لازم الاجرا بودن آرای هیات داوری و جایگاه حقوقی رسیدگی مراجع قضایی به اعتراض به آرای این مرجع؛ شناسایی علل حقوقی - اقتصادی بروز اختلافات در بازار سرمایه و ارائه راهکارهای پیشگیرانه؛ تعدد مراجع اجرای آرای هیات داوری و موانع موجود؛ صلاحیت هیات داوری در دادرسی‌های فوری (دستور موقت، تأمین خواسته و ...) و دعاوی طاری (جلب ثالث، ورود ثالث، دعاوی متقابل، اعتراض ثالث و ...)؛ صلاحیت هیات داوری در اخذ مدارک و استعلام از مراجع دولتی، عمومی و خصوصی و ضمانت اجرای آن؛ بررسی جایگاه قانونی کانون ها در حل و فصل اختلافات در بازار اوراق بهادار.

ج- قوانین و مقررات ناظر بر اشخاص حقیقی و حقوقی تحت نظارت سازمان

۱- موضوعات حقوقی مرتبط با اشخاص حقیقی تحت نظارت سازمان بورس (تمامی اعضای هیات مدیره و مدیران نهادهای مالی و شرکتهای سرمایه گذاری و همچنین کانون های تحت نظارت سازمان موظف به تایید صلاحیت توسط سازمان هستند. حقوق و تعهدات این اشخاص می تواند مستمسک یک کتاب حقوقی برای بازار سرمایه باشد)

۲- موضوعات حقوقی مرتبط با اشخاص حقوقی تحت نظارت سازمان بورس (مثال - حقوق و تعهدات شرکتهای کارگزاری در معاملات بورس اوراق بهادار و معاملات بورس کالا، بررسی ماهیت و رژیم حقوقی شرکتهای تأمین سرمایه، ماهیت و قواعد حاکم بر بازارگردان و بازارگردانی در بورس اوراق بهادار، تبیین حدود و قلمرو نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار بر نهادهای مالی / شرکتهای بورسی / تشکلهای خودانتظام، بررسی ابعاد حقوقی تشکیل بورسهای جدید، بررسی مسائل مبتلابه نهادهای مالی مانند: سبد گردانی، صندوق بازنشتگی، صندوق وقفی، صندوق های سرمایه گذاری مشترک، صندوقهای زمین و ساختمان، مطالعه تطبیقی امکان نظارت مستقیم سازمان بورس از اشخاص تحت نظارت سازمان بورس)

د- قوانین و مقررات ناظر بر ابزارهای مالی

ماهیت و قواعد حقوقی حاکم بر انواع اوراق صکوک (اجاره، استصناع، جعاله و ...) ، مطالعه تطبیقی ابعاد حقوقی قراردادهای آتی ، مطالعه تطبیقی ابعاد حقوقی قراردادهای اختیار معامله، ماهیت و قواعد حقوقی حاکم بر اوراق مشارکت رهنی، بررسی حقوقی اوراق استصناع، بررسی حقوقی اوراق مزارعه، موضوعات مستحدثه فقهی و حقوقی در خصوص ابزارهای جدید مالی،

سند راهبردی انتشارات بورس

ه- مباحث حقوق خصوصی در حوزه بازار سرمایه

موضوعات زیر در این زمینه قابل طرح و بررسی هستند: (بررسی تطبیقی سازوکارهای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران جزء در شرکت‌های سهامی عام، بررسی ماهیت و رژیم حقوقی سهام، بازنگری در قوانین با تکیه بر اصول راهبری شرکتی، ابعاد حقوقی وثیقه سهام در بورس، ابعاد حقوقی وقف اوراق بهادار در بورس و تطبیق آن با مقررات بازار سرمایه، تحلیل فقهی حقوقی اوراق بهادار، بررسی مفهوم ادغام شرکت‌های تجاری و سازوکارهای آن در حقوق ایران، بررسی نظام حقوقی حاکم بر مدیران در شرکت‌های سهامی عام، بررسی خلاءهای قانونی مربوط به تغییرات سرمایه در شرکت‌های سهامی عام، بررسی امکان‌پذیری و قواعد حاکم بر اجاره سهام در حقوق ایران، تحلیل حقوقی ماهیت شرکت‌های تعاونی و امکان تأمین مالی از طریق بازار سرمایه، نقش اطلاعات نهانی در تضييع حقوق سرمایه‌گذاران و راهکارهای افزایش شفافیت در بازار سرمایه، اخلاق حرفه‌ای در بازار سرمایه و وضع الزامات قانونی برای آن، افشای اطلاعات در بازار سرمایه و الزامات قانونی آن، جنبه‌های حقوقی مقابله با ریسک سیستمی در بازار سرمایه، نقش استانداردهای حسابداری و حسابرسی در حمایت از حقوق صاحبان سهام و رابطه آن با قانون تجارت)

و- مباحث کیفری در حوزه بازار سرمایه

متناسب بودن جرم و جزا از موضوعات مهم حقوق بازار سرمایه و از ابزارهای جلوگیری از فساد در بازارها است. به همین دلیل تحقیق و تالیف کتب در این زمینه مثمر ثمر خواهد بود. (به عنوان مثال موضوعاتی نظیر: چالش‌ها و راهکارهای مقابله با پولشویی در بورس کالا و بورس اوراق بهادار، مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی با تکیه بر جرائم موضوع قانون بازار اوراق بهادار؛ بررسی امکان تطبیق جرائم مذکور در قانون بازار اوراق بهادار در بورس کالا؛ بررسی سیاست کیفری قانون بازار اوراق بهادار؛ بررسی جایگاه، وظایف و اختیارات نهاد ناظر بازار سرمایه به عنوان مقام تحقیق و تعقیب کننده جرائم بورسی در ایران و سایر کشورها؛ مقایسه جرم دستکاری بازار با جرم کلاهبرداری و ضمانت اجراهای آن؛ تحلیل امکان تحقق جرم معامله متکی بر اطلاعات نهانی در بورس‌های اوراق بهادار، کالا و انرژی؛ حق شکایت کیفری سازمان و مقایسه آن با مراجع مشابه داخلی و خارجی؛ تحلیل جرم انتشار آگهی یا اعلامیه پذیره نویسی به منظور عرضه عمومی بدون مجوز سازمان؛ اختیارات و مسئولیت‌های ضابطان خاص در بازار اوراق بهادار و مقایسه آن با مراجع خارجی تحلیل جرم عدم ارائه اطلاعات به سازمان و مقایسه با مراجع خارجی در این بخش قابل بررسی خواهند بود)

سند راهبردی انتشارات بورس

ز- آسیب شناسی موضوعات حقوقی و قوانین و مقررات بازار سرمایه

(گستره این موضوع بسیار وسیع است و تمامی ارکان و مولفه‌های حقوقی و حقوقی بازار را در بر می‌گیرد) به علاوه می‌توان موضوعاتی مانند: آسیب‌شناسی علل و عوامل حقوقی و اقتصادی بروز تخلفات و جرائم در بازار سرمایه را در این حیطه نیز گنجانند)

فناوری اطلاعات در بازار سرمایه (اولویت اول)

۱- تبیین پیش‌نیازها، عوامل موفقیت، اثرات، امتیازات و کاستی‌های زبان گزارشگری تجاری توسعه‌پذیر (XBRL) - به عنوان مثال موضوعاتی از قبیل چالش‌های پیاده‌سازی این زبان، نقش این زبان در تحقق دولت الکترونیک، بررسی تأثیر پیاده‌سازی زبان گزارشگری تجاری توسعه‌پذیر (XBRL) بر زنجیره تأمین گزارشگری مالی، جلب اعتماد در بازار از طریق راهکارهای فناورانه نوین، بومی‌سازی پیاده‌سازی زبان XBRL

۲- نقش فناوری اطلاعات در گسترش و بهبود کارکرد بازار سرمایه - (بعنوان مثال موضوعاتی از قبیل: نقش سیستم‌های خبره (Expert System) در فرآیند تصمیم‌گیری در بازار سرمایه؛ نقش فناوری اطلاعات در مدیریت ریسک در بازار سرمایه؛ نقش فناوری اطلاعات در ایجاد مزیت رقابتی در شرکت‌های کارگزاری؛ نقش فناوری اطلاعات در کاهش ریسک‌های سیستمی در بازارهای مالی؛ نقش فناوری اطلاعات در مبارزه با پولشویی، نقش فناوری اطلاعات در دعاوی حقوقی؛ بررسی عوامل حیاتی موفقیت در پیاده‌سازی سیستم‌های حسابداری؛ تحلیل و بررسی میزان شدت رقابت‌پذیری شرکت‌های کارگزاری به کمک نیروهای پورتر؛ نقش سیستم‌های پشتیبان تصمیم‌گیر (DSS) در معاملات آتی؛ بررسی تاثیر بکارگیری سیستم مدیریت ارتباط با مشتری (CRM) در شرکت‌های کارگزاری؛ بررسی انواع مدل‌های کسب و کار در خرید و فروش سهام بر بستر تجارت الکترونیک سیار (Mcommerce)؛ داده‌کاوی در اطلاعات بازار سرمایه؛ بررسی میزان قابلیت استناد به اسناد الکترونیکی در بازار سرمایه؛ تعریف و بررسی انواع شاخصهای فناوری اطلاعات در حوزه بازار سرمایه).

۳- کنکاش و بررسی و معرفی جدیدترین فناوریهایی روز بازار سرمایه برای معرفی و راه اندازی در بازار سرمایه کشور

مالی اسلامی (اولویت اول)

موضوعات مهم در حیطه مالی اسلامی به قراردادهای، ابزارها و تبعات اجرای آنها قابل تقسیم‌بندی است. در شکل کلی تر می‌توان نهاد واضح تصمیمات فقهی در بازار سرمایه را نیز تبیین کرد. به عنوان مثال: مطالعه تطبیقی انتشار اوراق بهادار در بازار سرمایه اسلامی میان انواع مکاتب فقهی اسلامی؛ امکان استفاده از

سند راهبردی انتشارات بورس

ابزارهای اسلامی در بازار سرمایه برای مقابله با بحران های مالی احتمالی (نقش مالی اسلامی در مهار بحران مالی)؛ مدیریت ریسک اوراق بهادار اسلامی (صکوک)، مدیریت ریسک در بازار سرمایه اسلامی، مدیریت نقدینگی در بازار سرمایه اسلامی، مدلسازی کمی برای اندازه گیری ریسک انواع اوراق بهادار اسلامی؛ مطالعه تطبیقی مبانی تحریم یا جواز مشتقات در مکاتب مختلف اسلامی؛ جهانی سازی اقتصاد و بازار سرمایه اسلامی؛ بررسی ساختار شورای مشورتی شریعت در تصمیم گیری نهاد ناظر در کشورهای اسلامی؛ امکان سنجی طراحی ابزارهای مالی در بازار اوراق بهادار با رویکرد شرعی در زمره کتب قابل ارائه در این رده قرار می گیرد.

مالی عمومی (اولویت اول)

موضوعات مالی (بازارهای پول بانک و بیمه و لیزینگ) قابل طرح در این رده هستند. اما به شکل اخص مطالعه مالی عمومی با نگاهی به بازار سرمایه و تبیین مشکلات عمومی آن می تواند ابعاد مطالعاتی زیر را در برگیرد:

تضاد منافع در نهادهای مالی و راه کارهای نظارتی؛ راه کارهای کنترل بازار در بورس های کشورهای دیگر (سهام، کالا و مشتقه)؛ بررسی تطبیقی تنوع نهادها و ابزارهای مالی در بازار اوراق بهادار کشورهای مختلف؛ تعیین حد کفایت سرمایه در نهادهای مالی؛ بررسی محدودیت دامنه نوسانات قیمت در بورس های مختلف؛ آسیب شناسی بازار سرمایه ایران؛ مطالعه تطبیقی برنامه استراتژیک بازار سرمایه کشورهای مختلف؛ آسیب شناسی تجربه خصوصی سازی با استفاده از سازوکار بورس اوراق بهادار؛ بررسی میزان اثرپذیری بازار سرمایه از مولفه های تصمیم گیری بازار پول (ریسک نرخ ارز و نرخ بهره)؛ اثر اطلاعات نهانی؛ تاثیر بازارسازی، نقدشوندگی بازار سرمایه ایران؛ مطالعه نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه ایران، آسیب شناسی نهادهای مالی بازار سرمایه در ایران؛ بررسی ویژگی های خاص بازار سرمایه ایران در مقایسه با سایر بورسها (حد نوسان قیمت، حجم مینا)؛ حباب قیمت و تئوری تقارن اطلاعات در بازار سرمایه ایران؛ بررسی و تبیین اثر پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی بر بازار سرمایه؛ بررسی ابزار مشتقه قابل اجرا در ایران و تبیین عملکرد و آسیب شناسی ابزار موجود در بازار سرمایه؛ ابزارها و روش های پوشش ریسک در بازار سرمایه، بررسی کارکرد نهاد سپرده گذاری اوراق بهادار و تسویه وجوه، نگاهی به مولفه های اقتصاد کلان و ابزارهای پولی و اثر بخشی آنها بر بازارهای مالی؛ کارایی بازار سهام و راهکارهای بهبود آن؛ و....

سند راهبردی انتشارات بورس

حسابداری و حسابرسی در بازار سرمایه (اولویت دوم)

تفاوت و حساسیت ویژه فعالیت حسابرسی در بازار سرمایه منجر به تدوین استانداردهای ویژه برای حسابرسی و حسابداری در حوزه شرکت‌های بورسی شده است. مطالعه و تحقیق در حوزه حسابرسی شرکت‌های مالی و بورسی، جایگاه ویژه ای را می‌طلبد. به عنوان مثال بررسی ابعاد استانداردهای حسابداری و حسابرسی برای ابزارهای مالی اسلامی در ایران، معرفی و عملیاتی کردن دانش حسابداری ابزارهای نوین مالی، تدوین استانداردهای حسابرسی و حسابداری برای فعالیت در حوزه بازار سرمایه ایران یا مقارن کردن این استانداردها برای پذیرش شرکت‌های ایرانی در بورس‌های بین‌المللی از جمله این موضوعات می‌تواند باشد. به عنوان مثال - گزارشگری کنترل داخلی ناشران اوراق بهادار، الزامات و نیازمندی‌ها همچنین شیوه‌های بهبود عملکرد گزارشگری کنترل داخلی ناشران اوراق بهادار از جمله موضوعات تالیفی می‌تواند باشد

اقتصاد مالی (اولویت دوم)

اقتصاد مالی در واقع بستر تئوری‌های مهم علم مالی است. موضوعاتی نظیر:

ارزش زمانی پول و دارایی

عدم اطمینان و ریسک

ابزار مشتقه

تئوری اطلاعات

و مباحثی نظیر تئوری قیمتگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، بهینه‌سازی پورتفو و ارزشگذاری، تخصیص و سایر موضوعات بسیار مهم مدیران مالی در این حیطه طبقه بندی شده‌اند. لذا فعالیت در این چهار زمینه یاد شده قابلیت تالیف کتاب را بدست می‌دهد.

موضوعات بین‌رشته‌ای مرتبط با بازار سرمایه (اولویت دوم)

امروزه جهان علم دنیای مرزها را درنور دیده و از دستاوردهای علوم مختلف در یکدیگر استفاده می‌شود. علم مالی نیز از این موضوع بی‌نصیب نبوده است. مهمترین موضوع تحقیقی که دامن گیر تحقیقات مالی در چند سال اخیر بوده **مالی رفتاری** است. موضوعاتی نظیر تحلیل الگوی رفتاری سهامداران در شرایط خاص سیاسی کشور؛ مطالعه‌ی رفتار سرمایه‌گذاران و آموزه‌های آن برای نهادهای تدوین‌گر مقررات؛ مطالعه مالی رفتاری در محدوده بازار سرمایه (یا بازارهای مالی ایران) و واکنش بیش یا کمتر از حد به اخبار و سایر مقولات گسترده این دانش قابلیت تالیف کتاب در این حوزه را فراهم می‌کند. به علاوه موضوع **فیزیک اقتصادی** (Econophysics) برای تحلیل مدل‌های ریاضی مالی به کمک آمده است.